

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1416203652
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Holická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1416203652.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Holickej a členov senátu JUDr. Jany Vičkovej a JUDr. Ondreja Krajča v právnej veci žalobkyne: V. A., D.. XX.XX.XXXX, N. H. XX, N. zastúpenej: Záhoráková & Partners, s.r.o., advokátska kancelária, Krasovského 13, Bratislava, proti žalovanej: M. Z., D.. XX.XX.XXXX, N. V.L. XX, N., zastúpenej: JUDr. Soňou Pohovejovou, advokátkou, so sídlom Záhradnícka 37, Bratislava, o zaplatenie 30.000€ s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 26.07.2021 č. k. 9C/86/2016-247 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti, v ktorej bolo žalobe vyhovené, p o t v r d z u j e .

Vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok z r u š u j e a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 15.000€ s úrokom z omeškania 5,50% ročne zo sumy 15.000€ od 07.06.2013 do zaplatenia; vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodol tak podľa § 488, § 588, § 563, § 567 ods. 1, 2, § 559 Obč. zákonníka, keď na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 22.05.2013 bola medzi žalobkyňou a žalovanou uzavretá kúpna zmluva, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXXX, XXXX, nachádzajúcim sa v kat. území G. S.; kúpna cena bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá v sume 30.000€ a podľa Dodatku č. 1 k zmluve zo dňa 22.05.2013 sa žalovaná zaviazala celú kúpnu cenu, sumu 30.000€ zaplatiť žalobkyni do 15 dní od podpisu tohto dodatku. Zmluvné strany sa dohodli, že kúpna cena bude zaplatená na účet uvedený v kúpnej zmluve, pričom ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, tento bankový účet patril žalovanej ako kupujúcej, ku ktorému žalobkyňa nemala žiadne dispozičné právo. Žalobkyňa takto nemala žiadne právo nakladať s peňažnými prostriedkami, ktoré sa na tomto účte nachádzali. Nebolo sporné, že kúpnu cenu za predmetné nehnuteľnosti si žalovaná ponechala na svojom bankovom účte, uvedenom v kúpnej zmluve, avšak nijakým spôsobom žalobkyni neumožnila s tam pripísanými peňažnými prostriedkami nakladať bez toho, aby žalobkyni zabezpečila objektívnu možnosť prijať toto plnenie (kúpnu cenu). Dospel k záveru, že argumentácia žalovanej spočívajúca v tom, že jej bankový účet predstavoval platobné miesto a poukázaním kúpnej ceny na tento účet došlo k splneniu jej záväzku voči žalobkyni, a to bez ohľadu na to, že v skutočnosti prostriedky tvoriace kúpnu cenu neodovzdala žalobkyni, či už sprístupnením na tento účet alebo iným spôsobom, je v rozpore so základným princípom charakteru záväzkového právneho vzťahu tak, ako to vyplýva z príslušných ustanovení Obč. zákonníka, predovšetkým § 488 a nasl. Obč. zákonníka. Uviedol, že ak na strane jednej žalobkyňa si splnila svoj záväzok previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam (byť so spoločnými časťami a zaradeniam byt. domu) a na strane druhej žalovaná svoj záväzok zaplatiť kúpnu

cenu si fakticky nesplnila, keďže peňažné prostriedky tvoriace kúpnu cenu si ponechala na svojom účte, je zrejmé, že k splneniu dlhu zo strany žalovanej nedošlo. Pripísanie kúpnej ceny na účet dlžníka bez ohľadu, že sa tak zmluvné strany dohodli, nemožno považovať za splnenie dlhu, keďže takýmto spôsobom žalobkyňa objektívne nemohla obdržať kúpnu cenu a disponovať s ňou. Ponechanie si kúpnej ceny v dispozícii žalovanej nie je splnením záväzku kupujúcej zaplatiť kúpnu cenu predávajúcej. K zániku záväzku kupujúcej voči predávajúcej dôjde splnením, v danom prípade úhradou kúpnej ceny žalobkyňou, teda okamihom, kedy žalobkyňa bude voľne disponovať s prostriedkami kúpnej ceny. Ďalej uviedol, že ak by kúpna cena bola zaplatená podľa tvrdenia žalovanej pripísaním kúpnej ceny na jej účet, potom absentuje dôvod, prečo by kúpna cena bola ďalej vyplácaná žalovanou. Dávalo by to zmysel len, ak by kúpna cena, ktorá bola pripísaná na účet žalovanej nemala za následok zaplatenie kúpnej ceny a to z dôvodu, že kupujúca by si tak nesplnila povinnosť zaplatiť kúpnu cenu predávajúcej a preto ju údajne platila v hotovosti k rukám žalobkyne. Zdôraznil, že povinnosťou žalovanej bolo zaplatiť predávajúcej dohodnutú kúpnu cenu a ak peniaze neprišli do dispozície predávajúcej, nemožno tvrdiť, že došlo k zaplateniu kúpnej ceny. Dňa 28.05.2013 bola na bankový účet žalovanej pripísaná suma 30.000€ a žalovaná mala žalobkyňu kúpnu cenu odovzdať najneskôr tak ako sa zaviazala v dodatku ku kúpnej zmluve do 15 dní odo dňa podpisu dodatku ku kúpnej zmluve, t.j. dňa 6.6.2021, čo neurobila. Neuveril žalovanej, že sa so žalobkyňou dohodli na úhrade kúpnej ceny vo forme postupných úhrad, keď takáto dohoda by bola jednoznačne pre žalobkyňu nevýhodná a nelogická. Pokiaľ žalobkyňa namietala skutočnosť, že jej suma 30.000€ bola vyplatená, žalovanú zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať, že žalobkyňa túto kúpnu cenu zaplatila. Ak aj žalovaná realizovala výbery z peňažného ústavu, ktoré ako tvrdila odovzdávala žalobkyňu, len tieto výbery nepostačujú k preukázaniu, že peniaze žalobkyňa aj skutočne odovzdala. Za spornú považoval aj výšku žalobkyňou uplatneného nároku. Žalovanou navrhnutí svedkovia zhodne uvádzali, že majú vedomosť o tom, že žalovaná žalobkyňu dávala rôzne sumy peňazí; vedeli že takouto formou spláca žalobkyňu kúpnu cenu za byt. Svedkovia L. Z. V. F. G. žalovanej vytýkali, že nemá potvrdenia o tom, že dávala žalobkyňu peniaze. Poznámky alebo tabuľka vypracovaná žalovanou túto skutočnosť nepreukazuje. Zdôraznil, že žalobkyňa žalovanej byt nedarovala, ale jej ho predala. Napriek uvedenému vyhodnoteniu vykonaných dôkazov dospel k záveru, že nárok žalobkyne je dôvodný len do výšky 15.000€, pričom vychádzal z predžalobnej výzvy žalobkyne zo dňa 10.02.2016, ktorou žalobkyňa vyzvala žalovanú na zaplatenie sumy 15.000€ s príslušenstvom. Neuveril argumentácii právnej zástupkyne žalobkyne, že išlo len o chybu v písaní spôsobenú jej koncipentom; poukázal na to, že predžalobná výzva je signovaná advokátkou a ak by skutočne došlo len k omylu, bolo by následne toto pochybenie revidované, čo sa nestalo. Práve výzva na zaplatenie sumy 15.000€ a nie sumy 30.000€ reflektuje skutočnosť, že žalovaná žalobkyňu časť kúpnej ceny zaplatila a že žalobkyňa si od nej nárokovala už len sumu 15.000€. Nepovažoval za pravdepodobné, aby žalobkyňa v nepriaznivej osobnej a zdravotnej situácii čakala takmer 3 roky a až tesne pred uplynutím premĺčacej doby podala žalobu na súd. Toto konanie žalobkyne nasvedčuje tomu, že žalobkyňa a žalovaná boli priateľky a žalovaná žalobkyňu určitú časť kúpnej ceny zaplatila. Uvedené mal preukázané aj výpoveďami svedkov. Ďalej dospel k záveru, že nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 15.000€ nie je premĺčaný, keď žalobkyňa právo na úhradu kúpnej ceny vzniklo do 15 dní odo dňa podpísania dodatku k zmluve zo dňa 22.05.2013, teda najneskôr dňa 06.06.2013, dňa 07.06.2013 začala žalobkyňa plynúť trojročná premĺčacia lehota, ktorá uplynula 06.06.2016, avšak žaloba bola podaná dňa 22.04.2016, teda včas. Žalovaná sa s plnením peňažného dlhu dostala do omeškania na druhý deň po tom, ako sa v dodatku ku kúpnej zmluve zo dňa 22.05.2013 zaviazala žalobkyňu kúpnu cenu uhradiť, teda dňom 07.06.2013, preto má žalobkyňa aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 Obč. zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol ako nedôvodnú. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 C.s.p. tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo vzhľadom na čiastočný úspech oboch strán. Uviedol, že nevykonal opätovný výsluch žalobkyne, ani konfrontáciu medzi stranami, keď žalobkyňa bola k veci vypočutá a konfrontáciu nepovažoval za dôkaz, ktorý by bol spôsobilý prispieť k zisteniu skutočností relevantných pre posúdenie predmetu sporu, keď s najväčšou pravdepodobnosťou by každá zo strán zotrvala na svojich tvrdeniach.

2. Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel, podala odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalovaná, žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a žalobu zamietnuť, alternatívne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že už v prvoinštančnom konaní poukazovala na to, že žalobkyňa už v žalobe účelovo a vedome neuviedla presne dohodnuté podmienky vyplatenia

kúpnej ceny, Dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve do spisu nedoložila. Týmto dodatkom sa zmenili platobné podmienky a to z dôvodu, že kupujúca si brala hypotekárny úver vo VÚB a.s. a podľa podmienok peňažného ústavu čerpanie úveru mohlo byť realizované len jednorazovo, bezhotovostne na účet uvedený v kúpnej zmluve. Bez akýchkoľvek pochybností bola žalobkyňa osobne prítomná v peňažnom ústave, kde bol spísaný Dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve a tento dodatok žalobkyňa vlastnoručne podpísala a na výslovnú žiadosť žalobkyne ako predávajúcej bol uvedený účet žalovanej ako platobné miesto, kde mala byť vyplatená kúpna cena v zmysle § 567 ods. 2 Obč. zákonníka. Žalobkyňa v čase uzatvárania kúpnej zmluvy nemala zriadený v banke žiaden účet, nikde nepracovala, bola poberateľkou dávok v hmotnej núdzi, viedla neusporiadaný život, v nadmernej miere požívala alkoholické nápoje a pravidelne hrala automaty, mala dlhy a hrozili jej exekúcie. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 24.01.2018 vo svojej výpovedi vedome klamala, keď sa vyjadrila, že nemala vedomosť o tom, že v kúpnej zmluve bol uvedený nejaký účet a že v banke nikdy nebola; účelovo uviedla, že kúpna zmluva bola uzavretá v časovej tiesni, rýchlo a za nevýhodných podmienok. Poukázala na to, že kúpna zmluva bola podpísaná dňa 22.05.2013 a s odstupom času skoro 12 mesiacov bol podpísaný dodatok ku kúpnej zmluve, v ktorom bol bližšie špecifikovaný predmet zmluvy a doplnený popis spoločných častí a zariadení domu a príslušenstva. Okresný úrad vydal rozhodnutie o povolení vkladu až dňa 25.06.2014, právoplatné 27.06.2014. Na žiadosť súdu prvej inštancie doručil peňažný ústav VÚB a.s. súdu Dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve, ktorý bol vlastnoručne podpísaný žalobkyňou. Následne žalovaná navrhla vykonanie dokazovania opätovným výsluchom žalobkyne za účelom vysvetlenia, prečo vedome vo svojej výpovedi klamala, že v banke nikdy nebola a nevedela že v dodatku je uvedený nejaký účet, súd však dokazovanie opätovným výsluchom žalobkyne nevykonal a nevykonal ani žalovanou navrhnutú konfrontáciu strán sporu. Ďalej namietala, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď neprihliadol na jej obranu, že v čase podania žaloby kúpna cena bola riadne zaplatená v zmysle dohodnutých podmienok v kúpnej zmluve a jej Dodatku č. 1 zo dňa 22.05.2013, v súlade s § 567 ods. 2 Obč. zákonníka, z ktorého vyplýva zmluvná voľnosť a v súlade s ktorým sa účastníci kúpnej ceny dohodli na spôsobe splnenia dlhu. Obsahom čl. VI. Kúpnej zmluvy a jej Dodatku č. 1 zo dňa 22.05.2013 je aj dohoda žalobkyne ako predávajúcej so žalovanou ako kupujúcou o platobnom mieste, kam finančné prostriedky predstavujúce kúpnu cenu majú byť žalovanou ako kupujúcou zaplatené a teda je potrebné z tejto dohody o platobnom mieste vychádzať. Podľa jej názoru žalobkyňa nárokom na zaplatenie kúpnej ceny v čase podania žaloby nedisponovala, lebo dňa 28.05.2013 bola kúpna cena v sume 30.000€ poukázaná na účet v súlade s dohodnutými podmienkami Kúpnej zmluvy a jej Dodatku č. 1, teda na dohodnuté platobné miesto. Poukázala na predbežný záver súdu prvej inštancie vyjadrený na pojednávaní dňa 06.05.2021, podľa ktorého považoval za nesporné, že kúpna cena bola poukázaná na účet uvedený v kúpnej zmluve, zaoberal sa len námietkou premlčania nároku titulom bezdôvodného obohatenia a následne bez ďalšieho dokazovania, vyhlásil napadnutý rozsudok. Uviedla, že za predpokladu, ak by zaplatenie sumy 30.000€ žalobkyňa špecifikovala ako bezdôvodné obohatenie (prijatie plnenia za iného), tak vzniesla námietku premlčania. Napriek tomu súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie výsluchom svedkov a listinnými dôkazmi. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že ak by súd uplatnený nárok posudzoval ako bezdôvodné obohatenie, k bezdôvodnému obohateniu žalovanou nedošlo, lebo finančné prostriedky vo výške 30.000€ žalobkyňa prijala podľa dohody v splátkach. Okrem iného nárok titulom bezdôvodného obohatenia bol v čase podania žaloby premlčaný. Namietala aj nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, keď súd prvej inštancie neprihliadol na výpovede svedkov a žalovanou predložený listinný dôkaz o prehľade vyplatených súm a vyslovil názor, že výzva na zaplatenie sumy 15.000€ reflektuje skutočnosť, že žalovaná časť kúpnej ceny zaplatila. Neprihliadol ani na jej obranu a výpovede svedkov, ktorí sa vyjadrili, že žalobkyňa dlhodobo nikde nepracovala, v nadmernej miere požívala alkohol a pravidelne hrala automaty, na ktoré míňala značné finančné prostriedky, ktoré jej osobne odovzdávala do rúk žalovanú.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti, ktorou vo zvyšku žalobu zamietol, podala odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalobkyňa, žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a žalobe vyhovieť a priznať jej náhradu trov konania vo výške 100%; zároveň si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Namietala, že nesprávne vyhodnotil predžalobnú výzvu zo dňa 10.02.2016 v kontexte zisteného skutkového stavu, keď dospel k záveru, že uvedená suma 15.000€ nepredstavuje chybu v písaní, pretože toto pochybenie následne nebolo revidované. Tým, že žalovala o zaplatenie sumy 30.000€ a nie sumy 15.000€, jednoznačne prejavila nielen svoj zámer domôcť sa úhrady sumy 30.000€, ale podaním žaloby došlo aj k revidovaniu predžalobnej výzvy. Poukázala aj na to, že nebola ani povinná zasielať žalovanej predžalobnú výzvu,

táto nepredstavuje žiadny hmotnoprávny úkon, ktorý by akýkoľvek osobitný právny predpis spájal s oprávnením žalobkyne podať žalobu o zaplatenie, a preto je bez právneho významu. Ďalej namietala, že argumentácia súdu prvej inštancie, že konanie žalobkyne nasvedčuje tomu, že žalobkyňa a žalovaná boli priateľky a žalovaná žalobkyňu určitú časť kúpnej ceny zaplatila, je v rozpore so zisteným skutkovým stavom veci, pretože z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobkyňa v priebehu celého súdneho konania konzistentne tvrdila a preukazovala, že žalovaná jej dlhuje sumu 30.000€ a nie sumu 15.000€; žalobkyňa nerozporovala ústnu dohodu o kúpnej cene vo výške 45.000€, tak ako ju priznala žalovaná vo svojej výpovedi a ako túto dohodu potvrdil aj svedok F. G. v rámci priestupkového konania (ak teda došlo k čiastočným úhradám kúpnej ceny, ako to vníma súd prvej inštancie, potom tak mohlo dôjsť len v kontexte úhrad ústne dohodnutej kúpnej ceny). Poukázala na to, že ani z výpovedí svedkov a z dôkazov, ktoré predložila žalovaná, nijako nevyplýva, že by žalobkyňu žalovaná uhradila sumu 15.000€ alebo inú sumu. Tento záver vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku, keď súd konštatoval, že žalovaná nepreukázala výsluchmi navrhovaných svedkov, že by sa so žalobkyňou dohodli na úhrade kúpnej ceny po častiach a ani poznámkami a ani tabuľkou vypracovanou samotnou žalovanou. Súd prvej inštancie podľa jej názoru správne postupoval, keď neuveril tvrdeniu žalovanej o tom, že sa mala so žalobkyňou dohodnúť na úhradu kúpnej ceny vo forme postupných úhrad, keďže takáto dohoda by bola pre žalobkyňu nevýhodná; keď sa nestotožnil s tvrdením žalovanej o tom, že kúpna cena bola zaplatená dodržaním platobného miesta, keďže ide o absurdné tvrdenie, že žalovaná zaplatila kúpnu cenu sama sebe na svoj účet bez toho, aby umožnila prakticky nakladať žalobkyňu s uvedenou kúpnu cenou; a keď sa priklonil k tvrdeniu žalobkyne, že ak aj žalovaná realizovala nejaké výbery z peňažného ústavu, takéto výbery nepostačujú na preukázanie, že peniaze žalobkyňu aj skutočne odovzdala. Z uvedeného je zrejmé, že ani súd prvej inštancie nepovažoval za preukázané, že by žalovaná preukázala odovzdanie akejkoľvek peňažnej sumy žalobkyňu. Odôvodnenie súdu je potom vo vzájomnom rozpore, ak na jednej strane tvrdí, že žalovaná nepreukázala, že by žalobkyňu odovzdala akúkoľvek peňažnú sumu tvoriacu kúpnu cenu a na druhej strane nepriznal žalobkyňu žalovanú sumu 15.000€.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné, ale dôvodné je odvolanie žalobkyne.

5. Predmetom konania bol žalobkyňou uplatnený nárok proti žalovanej na zaplatenie sumy 30.000€ s príslušenstvom titulom zaplatenia kúpnej ceny na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi stranami dňa 22.05.2013, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a v ktorej dohodnuté platobné podmienky medzi stranami boli zmenené Dodatkom č. 1 k tejto zmluve tak, že žalovaná sa zaviazala celú kúpnu cenu v sume 30.000€ zaplatiť žalobkyňu do 15 dní od podpisu tohto dodatku; zároveň sa zmluvné strany dohodli, že kúpna cena bude zaplatená na účet uvedený v kúpnej zmluve ako účet predávajúcej, avšak v skutočnosti tento bankový účet patril žalovanej ako kupujúcej, ku ktorému žalobkyňa nemala žiadne dispozičné právo.

6. Súd prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania predloženými listinnými dôkazmi, výsluchom žalobkyne aj žalovanej a výsluchom navrhnutých svedkov dospel k záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná v časti o zaplatenie 15.000€ s príslušenstvom. Podľa názoru odvolacieho súdu vykonal súd prvej inštancie dokazovanie v medziach dôkazných návrhov strán sporu v dostatočnom rozsahu a nedôvodne žalovaná namietala, že nevykonal ňou navrhnutý opätovný výsluch žalobkyne a konfrontáciu sporových strán, ktoré navrhla vykonať v prvoinštančnom konaní za účelom vysvetlenia, prečo žalobkyňa vedome vo svojej výpovedi klamala, keď sa vyjadrila, že nikdy nebola v banke a nevedela, že v predmetnej kúpnej zmluve a jej Dodatku č. 1 je uvedený nejaký účet. Tieto skutočnosti, na ktoré žalovaná navrhla vykonať uvedené dokazovanie, nie sú relevantné pre rozhodnutie vo veci a súd prvej inštancie ani nevychádzal zo žalovanou namietaných tvrdení žalobkyne, že v banke nebola a o uvedení účtu v dodatku ku kúpnej zmluve nevedela, ale za relevantné skutočnosti považoval, že v Dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve bol uvedený účet, na ktorý mala byť kúpna cena podľa dohody zmluvných strán uhradená, na tento účet aj bola poukázaná suma 30.000€, pričom ďalším dokazovaním bolo zistené, že predmetný účet uvedený v dodatku ku kúpnej zmluve patril žalovanej a žalobkyňa nemala žiadnu možnosť disponovať s finančnými prostriedkami vedenými na tomto účte. Vzhľadom na tieto závery súdu prvej inštancie, na základe ktorých vyhovel žalobe v časti o zaplatenie sumy 15.000€ s príslušenstvom, by aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo vykonanie dokazovania navrhnutého

žalobkyňou na okolnosti, prečo žalobkyňa tvrdila, že nebola v banke a nevedela o uvedení účtu v dodatku ku kúpnej zmluve, nadbytočné.

7. Na základe uvedených skutkových záverov súdu prvej inštancie, že účet uvedený v Dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve bol účtom žalovanej a žalobkyňa nemala možnosť disponovať s kúpnu cenou v sume 30.000€ na tento účet poukázanou, súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že úhradou kúpnej ceny v sume 30.000€ na účet uvedený v dodatku ku kúpnej zmluve nebol splnený záväzok žalovanej ako predávajúcej zaplatiť žalobkyni kúpnu cenu predmetných nehnuteľností. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že argumentácia žalovanej, že jej bankový účet predstavoval platobné miesto a poukázaním kúpnej ceny na tento účet došlo k splneniu jej záväzku voči žalobkyni, a to bez ohľadu na to, že v skutočnosti prostriedky tvoriace kúpnu cenu neodovzdala žalobkyni, je v rozpore so základným princípom charakteru záväzkového právneho vzťahu, vyplývajúcim najmä z § 488 a nasl. Obč. zákonníka a že ponechanie si kúpnej ceny v dispozícii žalovanej ako kupujúcej nie je splnením záväzku kupujúcej zaplatiť kúpnu cenu predávajúcej. Tieto závery vyplývajú aj z ust. § 567 ods. 2 Obč. zákonníka, podľa ktorého peňažný dlh plnený prostredníctvom peňažného ústavu je splnený pripísaním sumy dlhu na účet veriteľa v peňažnom ústave, čo v danom prípade nebolo splnené, keďže nedošlo k pripísaniu sumy dlhu na účet veriteľa, t.j. žalobkyne. Nedôvodne preto žalovaná vo svojom odvolaní poukazovala na uvedené ustanovenie a aj s poukazom na dohodu o platobnom mieste uvedenom v dodatku ku kúpnej zmluve namietala, že v čase podania žaloby bola už kúpna cena uhradená poukázaním sumy 30.000€ v súlade s dohodnutými podmienkami kúpnej zmluvy a jej Dodatku č. 1, teda na dohodnuté platobné miesto. Pokiaľ žalovaná namietala, že z ust. § 567 ods. 2 Obč. zákonníka vyplýva zmluvná voľnosť a teda v súlade s týmto ustanovením sa účastníci kúpnej zmluvy dohodli na uvedenom spôsobe splnenia dlhu, odvolací súd poukazuje na to, že v rozpore s uvedeným ustanovením je v predmetnom dodatku ku kúpnej zmluve namiesto účtu predávajúcej ako veriteľov uvedené číslo účtu patriaceho žalovanej, ktorá bola dlžníkom. Podľa súdnej praxe účinky splnenia dlhu má aj plnenie poskytnuté dlžníkom tretej osobe v súlade s pokynom veriteľa, t.j. ak veriteľ dlžníkovi vedome alebo aj z nebanlivosti (omylom) oznámi číslo účtu tretej osoby, avšak v prejednávanej veci nejde o uvedený prípad, keďže v dodatku ku kúpnej zmluve nebol uvedený účet tretej osoby, ale žalovanej ako kupujúcej a teda žalovaná ako kupujúca, ktorá mala povinnosť zaplatiť kúpnu cenu predávajúcej, pripísaním sumy predstavujúcej kúpnu cenu na jej účet ani nestratila možnosť disponovania s týmito finančnými prostriedkami. Okrem toho žalovaná v danom prípade mala vedomosť o tom, že nejde o účet predávajúcej a ani o účet tretej osoby, ale o jej vlastný účet a musela teda mať vedomosť, že poukázaním platby na jej účet ako kupujúcej nemôže jej dlh zaniknúť.

8. Pokiaľ žalovaná tvrdí, že poukázaním kúpnej ceny na účet uvedený v dodatku ku kúpnej zmluve, bola kúpna cena nehnuteľnosti zaplatená a jej záväzok zaplatiť kúpnu cenu žalobkyni zanikol, toto tvrdenie je aj v rozpore s jej výpoveďou, v ktorej uviedla, že kúpnu cenu splácala žalobkyni postupne. Keďže žalobkyňa toto tvrdenie žalovanej poprela, tvrdila, že kúpnu cenu od žalovanej neobdržala, zaťažovalo žalovanú dôkazné bremeno o preukázaní jej tvrdenia o tom, že kúpnu cenu žalobkyni zaplatila postupne, tzn. konkrétne kedy a aké sumy jej v hotovosti odovzdala. Žalovaná však svedeckými výpoveďami a ani žiadnymi inými dôkazmi nepreukázala, že sumu 15.000€ titulom kúpnej ceny, v ktorej časti súd prvej inštancie žalobe vyhovel, by už žalobkyni odovzdala a tým by v tomto rozsahu jej dlh voči žalobkyni, vyplývajúci z kúpnej zmluvy, už zanikol. Túto skutočnosť nepreukazujú výpovede svedkov o tom, že žalobkyňa dlhodobo nikde nepracovala, v nadmernej miere požívala alkohol a pravidelne hrala automaty, na ktoré míňala značné finančné prostriedky, ktoré jej osobne odovzdávala do rúk žalovaná a ani žalobkyňou vypracovaný prehľad vyplatených súm, a preto nedôvodne žalovaná namietala, že súd prvej inštancie neprihliadol na tieto výpovede svedkov a ňou predložený prehľad.

9. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v časti, v ktorej žalobe vyhovel, odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p., keď s poukazom na zodpovedajúcu právnu úpravu uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil po skutkovej aj právnej stránke, vysporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacimi s predmetom konania. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti nemožno preto považovať za nepreskúmateľný.

10. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti, v ktorej žalobe vyhovel, podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

11. Vo zvyšnej časti súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol, avšak z odôvodnenia rozhodnutia v tejto časti, a to aj v kontexte z vyššie uvedenými zámermi súdu prvej inštancie, nie je zrejmé, na základe akých vykonaných dôkazov mal za preukázané zaplatenie žalovanou žalobkyňou kúpnej ceny v časti 15.000€. Vychádzal len z predžalobnej výzvy, ktorou žalobkyňa vyzvala žalovanú na zaplatenie sumy 15.000€, pričom s argumentáciou žalobkyne, že išlo o chybu v písaní, sa dostatočne nevysporiadal, keď nevzal do úvahy pri posudzovaní tejto výzvy aj ďalšie skutočnosti, na ktoré dôvodne poukázala žalobkyňa v odvolaní, a to, že žalobou si uplatnila zaplatenie celkovej sumy 30.000€ a tiež v priebehu celého prvoinštančného konania konzistentne tvrdila a preukazovala, že žalovaná jej dlhuje sumu 30.000€, a nie sumu 15.000€, čím podľa názoru odvolacieho súdu možno považovať predmetnú predžalobnú výzvu žalobkyne za dostatočne revidovanú. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na výpoveď žalobkyne, v ktorej uviedla, že žalovaná jej kúpnu cenu nezaplatila. Výpoveďami vypočutých svedkov mal súd prvej inštancie za preukázané, že časť kúpnej ceny žalovaná žalobkyňou zaplatila, ale z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, výpoveďami ktorých svedkov mal za preukázané zaplatenie akej konkrétnej sumy. Predžalobná výzva taktiež nepreukazuje zaplatenie sumy 15.000€ žalovanou žalobkyňou.

12. Súd prvej inštancie sa však opodstatnenosťou žaloby žalobkyne v tejto časti z iných hľadísk, než z hľadiska predžalobnej výzvy, nezaoberal.

13. Opodstatnene žalobkyňa v odvolaní namieta aj rozpornosť tvrdení súdu prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku v tejto časti, keď na jednej strane uviedol, že neuveril žalovanej, že sa so žalobkyňou dohodli na úhrade kúpnej ceny formou postupných úhrad, pretože takáto dohoda by bola pre žalobkyňu nevýhodná; ak aj žalovaná realizovala výbery z peňažného ústavu, len tieto výbery nepostačujú k preukázaniu, že peniaze žalobkyňu aj skutočne odovzdala a pokiaľ sa aj dohodli na zaplatení kúpnej ceny po častiach, nepreukázala kedy a akú sumu žalobkyňu odovzdala, poznámky alebo tabuľka vypracovaná žalovanou túto skutočnosť nepreukazuje. Na druhej strane žalobkyňu sumu 15.000€ nepriznal len na základe toho, že predžalobnou výzvou žalobkyňa vyzvala žalovanú na úhradu sumy 15.000€ a výpoveďami svedkov mal za preukázané, že žalovaná žalobkyňu určitú časť kúpnej ceny zaplatila, bez bližšieho zdôvodnenia.

14. Vzhľadom na absenciu dostatočného vysvetlenia myšlienkového postupu (úvah) súdu prvej inštancie z hľadiska skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel pri riešení otázky majúcej pre posúdenie veci rozhodujúci význam, ktorou je, či žalovaná svoj záväzok voči žalobkyňu zaplatiť jej kúpnu cenu nehnuteľnosťí v časti sumy 15.000€ splnila, je jeho rozsudok vo výroku, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol, nedostatočne odôvodnený (nepreskúmateľný), pretože nespĺňa zákonné náležitosti odôvodnenia, a je tak v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p. a z neho vyplývajúcej požiadavky preskúmateľnosti a presvedčivosti súdnych rozhodnutí.

15. S poukazom na tento nesprávny procesný postup spočívajúci v nedostatočnom a nepresvedčivom odôvodnení napadnutého rozsudku, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyňu uplatňovať procesné právo na riadne odôvodnenie rozsudku, keď jej uprel právo dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom, a tým aj možnosť v odvolacom konaní náležite skutkovo a právne argumentovať proti jeho záverom z hľadiska dôvodov, pre ktoré žalobe nevyhoveli, a to do tej miery, že tým porušil právo žalobkyne na spravodlivý súdny proces. Rozhodnutie vo veci samej odvolacím súdom by však za tohto stavu veci v celom rozsahu nahrádzalo prvoinštančné rozhodnutie, čím by bolo stranám sporu odoprené právo namietať správnosť skutkových a právnych záverov na inštančne vyššom súde, a tým aj možnosť preskúmania správnosti záverov, ku ktorým by odvolací súd dospel. Posúdenie podstaty veci v rámci riadneho dvojinštančného súdneho konania je podľa názoru odvolacieho súdu v preskúmanej veci nevyhnutné z hľadiska rešpektovania práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, a naplnenie tohto práva tu možno dosiahnuť iba kasačným rozhodnutím.

16. So zreteľom na uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti podľa § 389 ods. 1 písm. b, c, s, p zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 391 ods. 1 C.s.p., v ktorom súd prvej inštancie spor opätovne prejedná, náležite vyhodnotí vykonané dôkazy, osobitne so zreteľom na ich spôsobilosť preukázať žalobkyňou tvrdené splnenie si povinnosti zaplatiť žalobkyňu kúpnu cenu v rozsahu 15.000€ a opätovne posúdi dôvodnosť žaloby žalobkyne v tejto časti.

17. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne podľa § 396 ods. 3 C.s.p. aj o náhrade trov odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).